

Hodnocení hudebního semináře **Putování za folklórem aneb Na lidovou notečku,**

který se uskutečnil v Knihovně Jiřího Mahena v Brně 28.–29. 4. 2009 za finanční podpory Ministerstva kultury ČR z grantového programu Knihovna 21. století, SKIP – Region Velká Morava a ČNS IAML.

Po řadě úspěšných seminářů reflektujících problematiku umělé nebo vážné hudby různých období a směrů se pozornost vzdělávacího semináře konaného v Knihovně Jiřího Mahena v Brně 28.–29. dubna 2009, zaměřila na naše národní bohatství – moravský folklór. V rámci projektu **Putování za folklórem aneb Na lidovou notečku** jsme se pokusili zprostředkovat návrat mezi naše předky a napojit se na jejich styl života, zvyklosti a myšlení. Semináře se zúčastnilo 35 knihovníků a pracovníků hudebních institucí z celé republiky.

V centru zájmu stála folklórní oblast Haná, která je svou polohou, dialektem a zvyky blízká místu konání semináře – Brnu.

Jelikož odívání bylo vždy spojeno s tradicemi a zvyky, úzce spjata s kulturním a společenským děním v regionu, seminář zahájila etnografka **PhDr. Lenka Nováková** přednáškou o **vývoji úboru Hanáků**. Klasický hanácký kroj bylo možno reálně sledovat na živé demonstrantce. Další praktické příklady účastníci zhlédli na prezentaci součástí tradičního oděvu na Hané v Etnografickém ústavu v Brně v Paláci šlechticů. Podle individuálního zájmu si prohlédli také další expozice tohoto muzea (První zemědělcí, Zapomenutý půvab – historické památníky, Bazar Art a Japonsko, má láska).

Kulturní dění na Hané mělo velmi originální vývoj. Dodnes se dochovalo jen málo lidové tvorby, neboť v povaze Hanáků bylo vždy inspirovat se tím nejmodernějším, co kultura nabízela. Opustili tedy brzy své tradiční odívání i hudbu a nechali se ovlivnit novátorskými tendencemi – zámeckou a dvorní kulturou, později vojenskými kapelami a dechovkou. Obzvláště fenomenální hudební formou jsou tzv. **hanácké opery**, jež vznikaly v 18. století. Tomuto tématu se ve své přednášce věnoval **prof. PhDr. MgA. Miloš Štědroň, CSc.**

Večerní program zahájila **Mgr. Jitka Málková** prezentací **Národopisné regiony Moravy**, v níž představila jednotlivé folklórní oblasti, definovala jejich specifika a společné rysy. Živé hudební ukázky zajistila tradiční cimbálová muzika **Kapric** a typické moravské lidové tance členové souboru **Javorníček**. Hudební produkce provázela příjemnými zážitky a setkáními nabitý večer a pomohla vytvořit až jiskřivou atmosféru.

Druhý den semináře byl zahájen programovým **blokem České národní skupiny IAML** (Mezinárodního sdružení hudebních knihoven, archivů a dokumentačních středisek), jemuž předsedaly **Mgr. Jana Navrátilová** a **Mgr. Zuzana Petrášková**. Hodnotila se setkání pracovních skupin v rámci IAML, jednalo se o připravovaných akcích hudebních knihoven a řešily se možnosti plenárního zasedání v tomto roce. Na programový blok IAML navázal **PhDr. Filip Vojtášek** ze společnosti Albertina icome Praha s.r.o., který představil elektronickou encyklopedii **Oxford music online** a informoval o možnostech hudebních databází a výhodách konsorcia hudebních knihoven.

K tématu moravského folklóru se vrátil odborník na dialektologii **prof. PhDr. Dušan Šlosar, CSc.** svou přednáškou **Moravská nářečí v hudbě se zvláštním zřetelem na Hanou coby zdroj originálního humoru**. Ve svém příspěvku se věnoval jazykové stránce **hanáckých oper**. Pobavil nás mimo jiné transkripcemi klasické poezie do hanáckého dialektu a seznámil s humornými scénkami čerpajícími z nářečních anekdot.

Prof. Miloš Štědroň ukončil seminář vzhledem do soudobé problematiky týkající se **novodobých inspirací v tvorbě současných popularizátorů folklórní tradice** (Jiří Pavlica, Zuzana Lapčíková, Tomáš Kočko, Jaromír Nohavica). Zmiňoval interprety, kteří spojují lidovou hudbu s moderními proudy (popem, jazzem či rockem), čímž obohatil náš vhled do této problematiky.

Hlavním přínosem projektu je kontinuita v systematickém vzdělávání knihovníků. Nastolené téma pomůže inspirovat při tvorbě vlastních vzdělávacích pořadů účastníků či organizování besed, neboť péče o národní bohatství by měla vycházet především od pracovníků kulturních a vzdělávacích zařízení, mezi něž se knihovny a muzea dozajista počítají.

Ukázalo se, že lidová tvorba stále oslovuje široké publikum, dá se dále rozvíjet v našich uměleckých kontextech a může potěšit duši jak odborníků, tak laiků.

Lze hodnotit jako opravdu kladné a povzbuzující, že letošní hudební seminář, konaný v složité době nadvlády techniky a peněz, dokázal pomoci zastavit na chvíli čas, obrátit se k naší národní historii a uvědomit si trvalost tradovaných hodnot.

V Brně 6. 5. 2009

Kristýna Kučírková

